Bijlage 1 Voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels spuitvrije zones uitbreidingslocaties Plakse Weide, Ploen-Noord en Biezenkampen

Door middel van dit voorbereidingsbesluit, zoals bedoeld in artikel 4.14 Omgevingswet, worden de volgende voorbeschermingsregels toegevoegd aan het tijdelijke Omgevingsplan van de gemeente Duiven.

Artikel 1 Begrippen
In dit voorbereidingsbesluit wordt verstaan onder:

Gewasbeschermingsmiddel
Gewasbeschermingsmiddel als bedoeld in artikel 2, eerste lid van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad (van de Europese Unie) van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEH en 91/414/EEG van de Raad (PbEU, L 309).

Werkingsgebied
Het gebied dat wordt begrensd door het besluitgebied als vastgelegd in het gml-bestand … zoals vastgelegd op https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/.

Artikel 2 Oogmerk
Wij streven naar een goede balans tussen wonen en agrarische bedrijfsvoering waarbij er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties waarmee een goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving wordt bereikt. Met dit voorbereidingsbesluit voorkomen wij dat er intensiveringen van ontwikkelingen plaatsvinden in het werkgebiedsgebied die de gezondheid van (toekomstige) omwonenden kunnen schaden.

Artikel 3 Toepassingsbereik
De regels in dit voorbereidingsbesluit zijn van toepassing voor het besluitgebied als vastgelegd in het gml-bestand NL.IMRO.0226.TAMVBSPTZN-VS01, zoals vastgelegd op https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/ .

Artikel 4 Normadressaat
Aan de regels in dit voorbereidingsbesluit wordt voldaan door degene die de activiteit verricht. Diegene draagt zorg voor de naleving van de regels over de activiteit.

Artikel 5 Algemene regels – verbod gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, is het verboden om binnen het werkingsgebied van dit voorbereidingsbesluit:

a. Gewasbeschermingsmiddelen (inclusief biociden/pesticiden) te gebruiken in de openlucht voor zover dat op het moment van vaststelling van dit voorbereidingsbesluit nog niet wordt gedaan;
b. Het bestaand gebruik te wijzigen naar een andere vorm van agrarisch grondgebruik danwel een andere vorm van bedrijfsmatige gebruik waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt in de openlucht.

Algemene toelichting
Op grond van de artikelen 4.14 van de Omgevingswet (Ow) kan een gemeente een voorbereidingsbesluit nemen. Artikel 4.14 Ow geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om een voorbereidingsbesluit te nemen met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Dit staat in artikel 4.14, lid 5, Omgevingswet. Uw gemeenteraad heeft op 12 november 2024 deze bevoegdheid gedelegeerd aan het college. De raad wordt door middel van een kennisgeving geïnformeerd over het voorbereidingsbesluit. Het voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels. Het doel van voorbeschermingsregels is te voorkomen dat een locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van het doel van de in de toekomst te stellen regels. Zo wordt voorkomen dat activiteiten worden verricht die op grond van een geldende regeling nog zijn toegestaan maar die met de in voorbereiding zijnde nieuwe regeling naar verwachting niet meer of alleen onder beperkingen zullen zijn toegestaan. In aanloop naar de inwerkingtreding van een wijziging van een omgevingsplan of omgevingsverordening kunnen op deze manier ongewenste activiteiten worden voorkomen.

Voorbeschermingsregels kunnen alleen inhouden:
a. een verbod om zonder voorafgaande melding of een verbod om zonder omgevingsvergunning bij die regels aangewezen activiteiten te verrichten die het omgevingsplan of de omgevingsverordening toestaat, maar die nog niet plaatsvinden;
b. de aanwijzing van onderwerpen waarvoor het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften kan stellen of voorschriften aan een omgevingsvergunning kan verbinden;
c. de aanwijzing van bestuursorganen of andere instanties die in de gelegenheid worden gesteld om aan het bevoegd gezag advies uit te brengen over een aanvraag om een besluit op grond van voorbeschermingsregels als bedoeld onder a of b,
d. het buiten toepassing verklaren van in het omgevingsplan of de omgevingsverordening gestelde regels die in strijd zijn met voorbeschermingsregels als bedoeld onder a of b.

Onderdeel a bevat een belangrijke beperking, namelijk dat voorbeschermingsregels alleen beperkingen mogen opleggen aan activiteiten die wel zijn toegelaten maar nog niet plaatsvinden. Een voorbereidingsbesluit moet bestaand gebruik en bestaande bouwwerken eerbiedigen. Een voorbereidingsbesluit kan dus wel de bestaande toestand op een locatie bevriezen, maar niet bestaand gebruik verbieden of verplichten tot sloop van bestaande bebouwing. Met een voorbereidingsbesluit kunnen activiteiten alleen worden verboden of aan beperkingen worden onderworpen; het kan geen nieuwe activiteiten mogelijk maken.

Voorbereidingsbesluiten die op grond van artikel 4.14 Ow zijn genomen werken rechtstreeks door in het omgevingsplan in de vorm van voorbeschermingsregels. Ze hebben dus ook gevolgen voor aanvragen om omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit. Door artikel 8.0b, 8.0c en 8.0d Besluit kwaliteit leefomgeving werken voorbereidingsbesluiten ook door op aanvragen om omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Deze artikelen bevatten namelijk een weigeringsgrond voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit als de omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan.

Voorbeschermingsregels vervallen:
a. na een jaar en zes maanden na inwerkingtreden, of;
b. als binnen de termijn van een jaar en zes maanden na inwerkingtreden het besluit tot wijziging van het omgevingsplan c.q. de omgevingsverordening waarvan de voorbeschermingsregels deel uitmaken is bekendgemaakt: op het tijdstip waarop het besluit tot wijziging van het omgevingsplan c.q. de omgevingsverordening in werking treedt of is vernietigd.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het voorbereidingsbesluit niet vervalt. Het verliest wel zijn werking als de voorbeschermingsregels zijn vervallen. De bekendgemaakte voorbereidingsbesluiten zullen op overheid.nl ook nadat de voorbeschermingsregels zijn vervallen, te vinden zijn.

Aanleiding nemen voorbereidingsbesluit
De gemeenteraad heeft op 20 september 2024 het bestemmingsplan ‘Plakse Weide’ vastgesteld. Het bestemmingsplan maakt woningbouw mogelijk op deze uitbreidingslocatie. Daarnaast heeft de gemeente Duiven nog drie grote woningbouwlocaties in voorbereiding: Ploen Noord, Ploen Noord Groot en Biezenkampen. Bij alle drie de locaties moet rekening gehouden worden met het (planologisch toegestane) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op aangrenzende gronden met een agrarische functie.
De toepassing van bestrijdingsmiddelen brengt risico’s mee voor de gezondheid van personen die zich langere tijd in de nabijheid daarvan bevinden. In het kader van een goede ruimtelijke ordening of een evenwichtige toedeling van functies aan locatie (ETFAL) is het, gelet op de risico’s van drift, van belang om voldoende afstand te houden tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij bestrijdingsmiddelen mogen worden gebruikt. In beginsel dient, gelet op de rechtspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, een afstand van 50 meter te worden aangehouden.
Dit gaat verwerkt worden in de omgevingsplannen (rondom de initiële ontwikkelingslocaties). Om te voorkomen dat in tussentijd ongewenste wijzigingen van het bestaande gebruik plaatsvinden, wordt een voorbereidingsbesluit genomen. Het voorbereidingsbesluit wordt gelegd op een zone van 50 meter rondom de (initiële) ontwikkelingslocaties. En alleen op de agrarische bestemmingen daarbinnen, omdat bij andere bestemmingen bedrijfsmatig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen sowieso niet aan de orde kan zijn.
De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State gaat uit van een afstand van 50 meter tussen gronden met een agrarische functie en gronden waarop gevoelige functies zijn toegestaan, zoals woningen met omliggende tuinen. Voor Plakse Weide betekent dit dat op een deel van het plangebied pas gevoelige functies (woningen met tuinen) kunnen worden gerealiseerd, mits een aanvaardbaar verblijfsklimaat is gegarandeerd voor de desbetreffende gevoelige functies voor gewasbeschermingsmiddelen. Van een aanvaardbaar verblijfsklimaat is sprake indien op basis van een planologisch besluit het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op agrarische percelen in een zone van 50 meter rond de gevoelige functies voor gewasbeschermingsmiddelen is uitgesloten en er ten tijde van het verlenen van de omgevingsvergunning geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. Ook voor uitbreidingslocaties Biezenkampen en Ploen-Noord levert het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen beperkingen op voor woningbouw.
Het nu voorliggende voorbereidingsbesluit beperkt de huidige planologische mogelijkheden van de omliggende agrarische gronden. De ‘lasten’ van dit woningbouwplan komen hierdoor deels bij deze grondeigenaren te liggen. Wij vinden dat in dit geval echter niet onredelijk. In de eerste plaats is het in de praktijk niet mogelijk om binnen het eigen perceel het beoogde woonprogramma realiseren. Wij vinden het belangrijk dat deze woningbouwprojecten in de beoogde omvang kunnen worden gerealiseerd. De uitbreidingslocaties dragen in belangrijke mate bij aan de realisatie van voldoende woningen om in de behoefte te voorzien. Daarnaast ondervindt het bestaand grondgebruik als aardappel-, maïs- en graanteelt geen last van dit voorbereidingsbesluit en worden alleen eventueel toekomstige, theoretische, mogelijkheden ingeperkt.

Artikelgewijze toelichting

Artikel	**Toelichting**
Artikel 1	Begrippenlijst *Gewasbeschermingsmiddel:*

	In dit voorbereidingsbesluit wordt aansluiting gezocht bij de definitie gewasbeschermingsmiddel, zoals beschreven in bijlage 1 Besluit activiteiten leefomgeving, waarin aansluiting wordt gezocht bij de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU, L 309). *Werkingsgebied* Met de omschrijving van dit begrip wordt verduidelijkt en juridisch geborgd dat waar in de voorbeschermingsregels wordt verwezen naar een werkingsgebied, dat dit het gebied betreft dat als besluitgebied is aangeduid in het gml-bestand NL.IMRO.0226.TAMVBSPTZN-VS01.
Artikel 2	In artikel 2 wordt het gebied afgebakend waarop dit voorbereidingsbesluit van toepassing is. Dat gebied komt overeen met het besluitgebied dat door middel van het gml-bestand NL.IMRO.0226.TAMVBSPTZN-VS01 is vastgelegd en dat raadpleegbaar is via https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/.
Artikel 3	De normadressaat is de partij aan wie een norm, besluit of regel wordt opgelegd door een bevoegd gezag, In dit geval het college van burgemeester en wethouders. Binnen het stelsel van de Omgevingswet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten.
Artikel 4	Dit artikel voorziet in een verbod om gewasbeschermingsmiddelen (inclusief biociden/pesticiden) te gebruiken in de openlucht, voor zover dat nu nog niet gebeurt, binnen het werkingsgebied van dit voorbereidingsbesluit. Deze zone wordt gevormd door het gebied dat is gelegen binnen 50 meter van de functies wonen en tuin in de uitbreidingslocaties Plakse Weide, Ploen-Noord en Biezenkampen. Daarnaast voorziet dit artikel in een verbod om het bestaand gebruik van de gronden binnen het werkingsgebied te wijzigen naar een andere vorm van agrarisch grondgebruik waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt in de openlucht. Daarbij wordt onder het wijzigen van het gebruik van gronden naar een andere vorm van agrarisch grondgebruik onder meer verstaan het telen van andere gewassen en het kweken van andere planten of fruit dan ten tijde van de inwerkingtreding van dit voorbereidingsbesluit.

Duiven, 9 september 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven

A.F. (Anton) van der Gaag
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester